

ДИРЕКЦИЯ “ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ” КЪМ НАЦИОНАЛНАТА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКА СЛУЖБА
✉ гр. София, 1606; бул. “Пенчо Славейков” 15 А; ☎ + 359 2 915 98 42, електронна поща: p_kam@nvms.government.bg

*Приложение към заповед
№ РД 11-881/29.09.2009г.*

ИНСТРУКЦИЯ

ЗА

ХИГИЕНЕН МЕСОДОБИВ И СЪХРАНЕНИЕ НА ТРУПОВЕ НА

ОТСТРЕЛЯНИ ДИВИ СВИНЕ, ВЗИМАНЕ И ИЗПРАЩАНЕ НА ПРОБИ ОТ ТЯХ

ЗА ЛАБОРАТОРНО ИЗСЛЕДВАНЕ В ПУНКТОВЕ ЗА СЪБИРАНЕ И

СЪХРАНЕНИЕ НА ОТСТРЕЛЯНИ ДИВИ СВИНЕ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА

ОГНИЩЕ НА КЛАСИЧЕСКА ЧУМА ПРИ ДИВИТЕ СВИНЕ (КЧС)

Тази инструкция е част от серията технически планове за действие, които описват подхода на българските власти при особено опасни заболявания. Този документ дава практически насоки и е основан на анализа, политиката, стратегията, прилагането, координацията и плановете за действие при спешни случаи.

1. Изисквания, на които трябва да отговаря пункт за събиране и съхранение на отстреляни диви свине;

Пунктът за събиране и съхранение на трупове на отстреляни диви свине трябва да бъде затворено помещение, с невъзможен достъп на странични хора и животни. В пункта единствено могат да влизат отговарящия оператор, официален ветеринарен лекар или други упълномощени от РВМС лица.

Пунктът трябва да разполага с:

- помещение за идентифициране на постъпващия труп на отстреляното диво прасе, подходящи съоръжения за окачване на постъпилия отстрелян труп на диво прасе, отваряне на трупа, извършване на кланичен преглед за наличие на патологоанатомични изменения за КЧС, взимане на проби за изследване за КЧС и отделяне на вътрешните органи;
- маса за опаковане на взетите проби за изследване за КЧС;
- контейнер за съхранение на вътрешните органи и на трупове с патологоанатомични изменения характерни за КЧС до предаването им на екарисажната кола;
- хладилна камера за съхранение на труповете от дивите свине и ливера /бял дроб, черен дроб, сърце/ до получаване на лабораторния резултат;

- дневник, в който да се отразяват следните данни:
 - идентификационен номер на постъпилния труп на диво прасе;
 - дата на отстрел на дивото прасе;
 - дата на постъпване на трупа на дивото прасе в пункта за съхранение;
 - местността /географски координати/ където е отстреляно дивото прасе;
 - имената на ловеца отстрелял дивото прасе;
 - пол, възраст, живо тегло на отстреляното диво прасе;
 - промени в поведението на отстреляното дивото прасе;
 - макроскопски промени във вътрешните органи на отстреляното диво прасе;
 - дата на изпращане на проби за лабораторно изследване и вид на изпратените проби;
 - резултат от лабораторната диагностика;
 - номер на екарисажна бележка за предадени части или трупове на екарисаж за обезвреждане.
- санитарен филтър за преобличане на персонала;
- чашки, шишета и пликосе за поставяне на пробита за КЧС;
- ножове за отваряне на труповете;
- стерилизатор за инструменти;
- Дезинфектанти срещу вируса на КЧС и дезинфекционна техника.

В пункта се извършва:

- Идентификация на постъпващия труп на отстреляно диво прасе;
- Окачване на постъпилния труп, отваряне на трупа и отделяне на ливера
- Отделения ливер се идентифицира с идентификационния номер на трупа и се съхранява в хладилната камера до трупа;
- отделяне и съхранение на стомах, черва, оментум и негодните за човешка консумация органи в специално обособен за тази цел контейнер до предаване на екарисажната кола;
- взимане и изпращане за изследване за КЧС на кръвни и органни проби от отстреляни диви свине;
- съхранение на трупа и ливера в хладилна камера на температура + 4 °С до излизане на резултата от лабораторната диагностика;
- всички трупове на отстреляни диви свине, показали патологоанатомични изменения характерни за КЧС се поставят в контейнер и се предава на екарисаж за обезвреждане. За всеки труп с патологоанатомични изменения и всеки труп и ливер, без патологоанатомични изменения, но с наличие на вируса на КЧС доказан при извършеното лабораторно изследване се съставят съответните документи за обезщетяване от републиканския бюджет.

2. Транспортиране и постъпване на трупове от отстреляни диви свине в одобрен пункт за съхранение.

При провеждане на лов в местност попадаща в наложени ограничения във връзка с констатиран случай на класическа чума по свинете /КЧС/ при диви свине, с цел надзор и ограничаване на разпространението на вируса на заболяването, не се допуска отварянето и разфасоването на труп на отстреляно диво прасе на терена, а единствено в определен и одобрен за тази цел от НВМС пункт за отстраняване на

вътрешностите, взимане и изпращане на проби за лабораторно изследване и съхранение на трупа до излизане на лабораторния резултат.

След острела на дивото прасе, трупът възможно най-бързо се транспортира до определения от НВМС пункт. В никакъв случай дивото прасе не трябва да се отваря и разфасова на терена или други места извън определения пункт. Необходимо е да се ограничи в максимална степен замърсяването на околността с кръв от животното, както и всякаква възможност от разпространение на вируса посредством разнасяне на части от прасето от ловните кучета.

Трупът на отстреляното диво прасе се поставя в найлонов чувал или се завива в найлон, по начин гарантиращ предпазване на замърсяване на околната среда и транспортното средство от вируса на КЧС и се транспортира до входа на пункта за съхранение, от ловец, или друго упълномощено за тази цел от официален ветеринарен лекар лице. При предаването на трупа, упълномощеното лице дава следните данни за отстреляното прасе, които се вписват в дневника на пункта:

- дата на отстрел на дивото прасе;
- дата и час на постъпване на трупа на дивото прасе в местото за съхранение;
- местността където е отстреляно дивото прасе;
- имената на ловеца отстрелял дивото прасе;
- пол, възраст, живо тегло на отстреляното диво прасе;
- промени в поведението на отстреляното дивото прасе;

Трупът на дивото прасе се приема от оператора на пункта, като не се допуска влизането на външно лице в местото за взимане на проби, отделяне на вътрешностите и съхранение на трупа.

Трупът на дивото прасе се идентифицира с индивидуален номер, като данните за него се записва в дневника по т. 1. Същия номер се дава в последствие на взетите проби за изследване за КЧС, ливера и диафрагмата. Същият номер се съобщава и на лицето представило трупа в пункта.

Извършва се дезинфекция на превозното средство, с което е докаран трупа и на лицата взели участие в натоварването и разтоварването му.

3. Взимане и изпращане на проби за лабораторно изследване за КЧС;

Пробите за лабораторно изследване за КЧС се взимат единствено в определения за тази цел пункт от официален ветеринарен лекар или определено за тази цел обучено лице. За диагностика на КЧС се взимат следните проби:

- кръвни проби – кръвен съсирек от коремната, гръдната кухина или сърцето;
- органи проби:
 - бъбрек;
 - далак /слезка/
 - лимфен възел /ретрофарингеален; паротиден; мандибуларен; мезентериален/.

Дивото прасе се окачва за задните крака във вертикално положение. Трупа се разрязва с остър нож по средната (медианната линия) от началото на гръдната кост до основата на ануса, така, че да бъде осигурен достъп до гръдната, коремната и тазовата кухина и вътрешните органи.

Пристъпва се към взимане на кръвен съсирек от гръдната, или коремната кухина, който се поставя в специално шишенца, чашка; В случай, че в кухините липсва съсирек, се разрязва сърцето, от където се взима останалия кръвен коагулум. Пробата се идентифицира съобразено с дадената идентификация на трупа на дивото прасе и се записва в дневника по т. 1.

За органни проби се взимат парче или цял далак, парче или цял бъбрек и лимфен възел – най-удобно е взимането на лимфни възли от мезентериума или сливици; Пробите се идентифицират съобразено с дадената идентификация на трупа на дивото прасе и се записват в дневника по т. 1.

Органните и кръвните проби се съхранят при 4° С до изпращането им в Националната референтна лаборатория за диагностика на КЧС.

След взимането на пробите се попълва съпроводително писмо, в което се отразява следното:

- идентификация на дивото прасе;
- вид на пробата /кръвна или органана – бъбрек, далак, лимфен възел/
- дата на отстрел на дивото прасе;
- местността където е отстреляно дивото прасе;
- данни за ваксинация в местността;
- имената на ловеца отстрелял дивото прасе;
- пол, възраст, живо тегло на отстреляното диво прасе;
- промени в поведението на отстреляното дивото прасе;
- макроскопски промени във вътрешните органи на отстреляното диво прасе;
- имената на ветеринарния лекар взел пробите за лабораторни изследвания;
- дата на изпращане на проби за лабораторно изследване и вид на изпратените проби;

Органните и кръвните проби, заедно със съпроводителните писма се изпращат възможно най-бързо до Националната референтна лаборатория за диагностика на КЧС – София, бул. “Ломско шосе” № 190 по начин посочен в Инструкцията за вземане на проби за КЧС – охладени в хладилна чанта.

Данните за взетите и изпратените проби се записват в дневника по т. 1.

Непосредствено се отделя диафрагмата, идентифицира се с индивидуален номер, съобразено с идентификацията на трупа, и се оставя за съхранение до излизане на резултата от лабораторното изследване за КЧС.

ЗАБЕЛЕЖКА: при взимане на проби от всеки постъпващ труп оператора използва отделен нож и друг инвентар, които непосредствено след приключване на работата по трупа се стерилизира и дезинфектира с одобрен дезинфектант срещу вируса на КЧС.

4. Отделяне и съхранение на вътрешните органи от диви свине до събирането им от екарисажната кола;

След отварянето на трупа на дивото прасе и взимането на пробите за лабораторна диагностика, се отделя ливера /бял дроб, черен дроб, сърце, останалото от далака и останалия бъбрек или части от бъбреците/, които се идентифицират съобразено с идентификацията на трупа и се оставят за съхранение в хладилните помещения.

Останалите вътрешни органи /стомах, черва, стомашно и чревно съдържание, органи от пикочополовата система / се отстраняват и поставят в специално обособен за

тази цел контейнер за съхранение. Органите се съхраняват в контейнера до предаването им на екарисаж за обезвреждане.

След приключване на обработката на трупа помещението и инвентара се почиства и дезинфектира с дезинфектант, гарантиращ обезвреждането на вируса на КЧС.

След изпразването на контейнера той се измива и дезинфектира с дезинфектант, гарантиращ обезвреждането на вируса на КЧС.

ЗАБЕЛЕЖКА: при обработката на всеки постъпващ труп оператора използва отделен нож и друг инвентар, които непосредствено след приключване на работата по трупа се дезинфектира с одобрен дезинфектант срещу вируса на КЧС.

5. Съхранение на труповете от дивите свине до излизане на лабораторния резултат от изследването за КЧС;

След взимането на проби за лабораторно изследване и отделянето на вътрешните органи, идентифицирания труп на дивото прасе се поставя за съхранение в хладилното помещение. До него се поставя ливера както и диафрагмата със същия идентификационен номер както трупа.

Трупа, ливера и диафрагмата се съхраняват до излизане на лабораторния резултат. При отрицателна диагноза за КЧС, пробата от диафрагма се изпраща за изследване за трихинелоза и при отрицателен резултат ловеца прибира и консумира свободно трупа и ливера.

При положителен резултат за КЧС или трихинелоза трупа, ливера и диафрагмата се предават на екарисаж за обезвреждане.

В дневника по т. 1 се записва резултата от лабораторното изследване за КЧС, резултата от лабораторното изследване за трихинелоза и направлението на трупа и ливера.

В дневника се записва номера на екарисажната бележка за предадени трепове или части от тях за обезвреждане.

6. Почистване и дезинфекция на пункта;

Почистването и дезинфекцията на пункта трябва да започне веднага след напускането на труповете. Извършва се и почистване и дезинфекция на контейнера за съхранение на вътрешните органи, незабавно след предаването им на екарисаж за обезвреждане.

Официалният ветеринарен лекар, отговорен за пункта за обработка и съхранение на труповете на диви свине, трябва да изготви план за действие за почистване и дезинфекция и да надзирава всички етапи на операцията.

Предварително трябва да се отбележат всички повреди на конструкцията на сградите и оборудването, подлежащи на почистване и дезинфекция. Това са площи, с напукани подове и стени или хлабави арматури, които ще изискват специално внимание. Почистването и дезинфекцията се извършва на две части, както следва:

Предварително почистване и дезинфекция:

Частите на пункта и контейнера за съхранение на вътрешни органи трябва да се напръскат с дезинфектант, официално одобрен като ефективен срещу вируса на КЧС.

Окончателно почистване и дезинфекция:

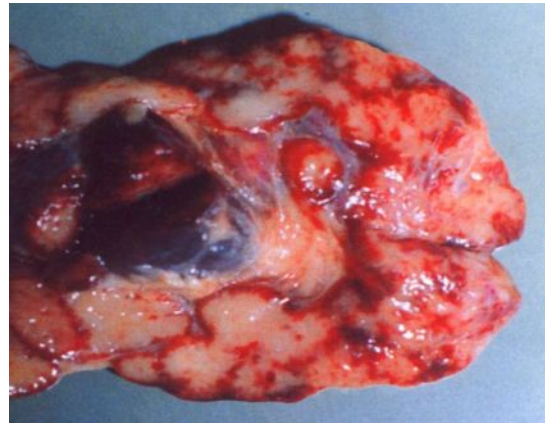
Мазнините и мръсотията се отстраняват от всички повърхности с подходящ за тази цел препарат като в последствие се измиват със студена вода. Повърхностите повторно се обработват с дезинфектант.

7. Изменения по вътрешните органи, които могат да бъдат наблюдавани при КЧС:

При диви свине, инфектирани с вируса на класическата чума по свинете могат да бъдат наблюдавани следните изменения по вътрешните органи:

Снимка 1. Кръвоизливи по епиглотиса

Снимка 2. Кръвоизливи по лимфните възли

Снимка 3. Инфаркти по далака

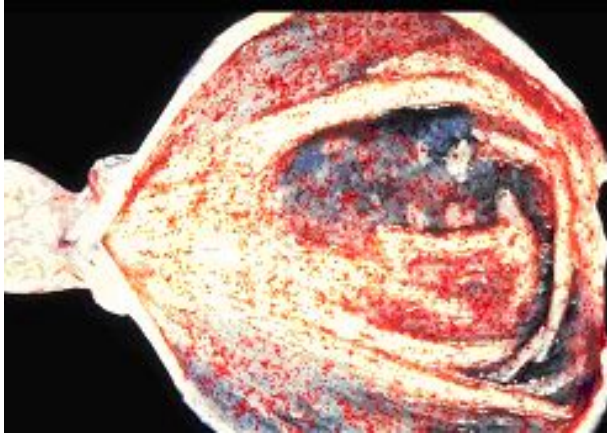
Снимка 4. Инфаркти по далака

Снимка 5. Точковидни кръвоизливи по бъбреците

Снимка 6. Кръвоизливи в бъбречното легенче

Снимка 7. Кръвоизливи по пикочния мехур

Снимка 8. Кръвоизливи по стомаха

Снимка 9. Бугони по червата

Снимка 10. Бугони по червата

При откриване на някое от тези изменения е необходимо незабавно да бъде информиран официален ветеринарен лекар за предприемане на съответните мерки. Проби от животни с такива изменения се изпращат с предимство пред останалите, като трупове и вътрешните органи се изпращат за обезвреждане в екарисаж.